

[Gustav Pedersen.]

nemført en ikke helt ubetydelig friliste. Det kan godt være, man synes, at mange af de varegrupper, der er på frilisterne, ikke fylder ret meget, men vi er nødt til at gå frem under hensyn til den valuta, vi har råd til at ofre på frilisten. Til gengæld er der næppe tvivl om, at en række af de ting, der skal bruges i den daglige tilværelse, og som der ikke er risiko for at der bliver købt urimeligt store mængder af, efterhånden skulle kunne indarbejdes i det almindelige handelsomkvem uden statsindgreb.

Hvis man så vil spørge, om det da betyder, at vi nu igen går ind i en liberalisme uden hemninger af nogen art, vil jeg sige, at det tror jeg ikke. Vi kan i en overskuelig fremtid ikke nå til at undvære handelsaftaler og midler til at få handelsaftaler respekteret. Vi får ikke råd til at undlade at drage erfaringer af nationalbudgettets tal, der, efterhånden som de giver sikkert sammenligningsmateriale, kan være til megen nytte for nationens erhvervsstilling og for vort arbejde i kontakt med erhvervene. Vi må se i øjnene, at der kan komme områder, bl. a. indenfor byggeriet, hvor det private initiativ enten ikke kan eller ikke vil finansiere den nødvendige indsats, og hvor samfundets indgriben bliver en livsbetingelse. Vi må først og sidst huske på, at de senere års befolkningsforøgelse giver os andre vilkår, end vi havde i mellemkrigsårene, og helt andre vilkår, end vi kendte i tiden før første verdenskrig, da erhvervsfrihed var noget helt andet, end det er i dag. Det ville være ansvarsløst at tro, at vi kan opretholde og udbygge levestandarden på eksport af helt eller delvis forædlede landbrugsprodukter, og også ansvarsløst at tro, at en industriproduktion af betydeligt omfang kan vokse op, hvis vort hovedhensyn bliver at lade handelens folk købe, hvor de vil og hvad de vil.

Vi er helt klar over, at på de store økonomiske områder må vi regne med en mindretalsregerings vilkår. Vi er forøvrigt blevet mindet om det så ofte, at der ikke er nogen risiko for, at vi skulle glemme det. Det ligger både regeringen og socialdemokratiet fjernt at prøve på at luske noget igennem ved hjælp af bemyndigelseslove, som er givet af anden grund, eller ved at camouflere de forslag, vi ønsker vedtaget i rigsdagen. Vi ønsker kun de foranstaltninger, som vi er sikre på er til gavn for befolkningens flertal, og som vi derfor regner med at det bliver muligt at få befolkningens tilslutning til. Det har derfor heller ikke været nødvendigt med de mange aktioner, der har

haft til formål at vise, at man ville gennemføre afvikling af en række statsindgreb. De unødvendige indgreb bliver fjernet så hurtigt, det lader sig gøre, og de lovforslag, som er nødvendige for at beskytte landets interesser, bliver forelagt åbent og utilsløret, og kan regeringen ikke få gennemført, hvad den anser for at være nødvendigt, må et valg klare problemerne.

Der er antagelig ingen uenighed om, at statens egen pengepolitik får megen indflydelse med hensyn til muligheden for at komme ind i normale købs- og salgsforhold. En samlet købeevne, der er større end det, der kan skaffes købsmuligheder for, vil altid være en inflationstrusel, og det ville være os virkelig fjernet at prøve på at skjule, at det afgørende her er det store flertal af befolkningen, altså de, der ligger med de mindre og med de jævne indtægter. Deres tal er så stort i forhold til den mere privilegerede gruppe, at de selvfølgelig må spille en afgørende rolle i problemet tilbud og efterspørgsel. Man har dog efter min mening altfor ofte ladet hånt om, at for megen likviditet for de store indtægters og formuers vedkommende for det første ikke giver sikkerhed for konsolidering, men endda kan indeholde en meget stor risiko gennem den jagt, der sådanne steder fra kan sættes ind mod nødvendighedsvarer, hvorved en del af handelen går over den sorte børs. Forhåbentlig er det sidste kapitel af denne for visse erhvervsgrupper lidet tiltalende virksomhed nu ved at være afsluttet, men det betyder ikke, at der ikke er en risiko i forbindelse med opsamlingen af store midler på få hænder for befolkningen og for samfundet.

Den af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen anbefalede skattepolitik med større forbrugsafgifter og en lettelse for de store indtægter kan rent teoretisk give basis for en større investering, men det er næppe sandsynligt, at det vil ske i praksis. Det ville være urimeligt, om man gennem skattepolitikken skulle ophjelpe en koncentring af større og større samfundsværdier på få menneskers private hænder.

Det er altså den ene side af spørgsmålet. Det afgørende med hensyn til betænkkeligheden overfor denne linie er imidlertid, at der absolut ikke er sikkerhed for, at det giver den rigtige investering. Det er jo ingen hemmelighed, at det i vide kredse ikke anses for nær så tiltalende at opbygge et produktionsapparat som at købe færdigvarer til handelen. Under opbygningen af en fabrik med dertil hørende anskaffelser af maskiner o. s. v. kan det meget let ske,